

2.7. GIZARTE ZERBITZUAK, KOMUNITATE EKINTZA ETA KIROLA

2.7.1. GIZARTE ZERBITZUAK

LEHEN MAILAKO ARRETA / AUZO UNITATEAK

AUZO UNITATEAK ERABILTZAILEAK

2022an, Iruñeko auzo-unitateek 56.694 artatze egin zituzten.

Artatzeak era programatuan nahiz lehen baheketa-artatze gisa egin ziren.

	2018	2019	2020	2021	2022
Artatze kopurua	43.811	43.113	46.075	49.320	56.694

Erantzundako hitzorduak, auzo-unitateen arabera eta auzo bakoitzak iruñeko guztizkoan adierazten duenaren arabera

Auzo-unitatea	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%
Buztintxuri	2.687	% 6,31	2.971	% 6,83	2.623	% 5,69	2.820	% 5,72	3.197	% 5,63
Alde Zaharra	3.564	% 8,13	3.474	% 8,05	3.932	% 8,53	4.016	% 8,14	4.800	% 8,46
Txantrea	5.743	% 13,11	5.446	% 12,63	5.310	% 11,52	5.428	% 11,01	6.193	% 11,00
Etxabakoitz	2.702	% 6,17	2.861	% 6,63	2.226	% 4,83	2.608	% 5,29	3.101	% 5,47
Zabalgunea	3.641	% 8,31	3.384	% 7,84	3.395	% 7,37	3.101	% 6,29	3.614	% 6,37
Ermitagaña	1.910	4,36%	2.173	% 5,04	2.099	4,56%	2.172	% 4,40	2.782	% 4,90
Iturrama	1.983	4,53%	2.081	% 4,82	2.644	5,74%	2.926	% 5,93	3.560	% 6,27
Lezkairu					1.379	2,99%	2.482	% 5,03	2.876	% 5,07
Mendillorri	2.110	4,82%	2.131	% 4,94	1.947	4,23%	1.940	% 3,93	2.056	% 3,63
Arrosadia	5.675	12,95%	5.188	% 12,03	4.947	10,74%	5.868	% 11,90	6.685	% 11,77
Arrotxapea	6.845	15,62%	6.322	% 14,66	7.623	16,54%	7.673	% 15,56	8.224	% 14,50
Sanduzelai	3.696	8,44%	3.823	% 8,86	4.131	8,97%	4.400	% 8,92	4.966	% 8,75
Donibane	3.255	7,43%	3.259	% 7,55	3.819	8,29%	3.888	% 7,88	4.640	% 8,18
GUZTIRA	43.811	% 100	43.113	% 100	46.075	% 100	49.320	% 100	56.694	% 100,00

AUZO UNITATEAK PROGRAMAK

Auzo-unitateei esker, herritarrek lehen mailako arretako lau programa eskuratzen dituzte, baita Nafarroako Gobernuaren titulartasuneko prestazioak ere

1. HARRERA ETA GIZARTE-ORIENTAZIOKO PROGRAMA

Herritar guztiei zuzenduta, haien eskariak jasotzea du xede. Herritarren arazoei lehen erantzuna eskaintzen die, gizarte-babeserako sistemetako prestazioak eskuratzeko bide emanez eta, behar izanez gero, lehen mailako arretako edo laguntza espezializatuko gainerako programetarako sarbidea emanez.

2. Norberaren autonomia sustatzeko eta mendekotasun-egoeran dauden pertsonen arta emateko programa

Udalak hainbat baliabide eskaintzen ditu, helburu hauek gogoan hartuta: norberaren autonomia sustatzea, mendekotasunezko egoerei aurrea hartzea, eta laguntza ematea bere kabuz moldatzeko arazoak dituzten pertsonen eta mendekotasunean daudenei edo egoteko arriskua dutenei, betiere beren ohiko ingurunean. Behar izanez gero, gainera, etxetik kanpoko baliabide ordezkioak eskuratzeko aukera ematen du, banakako, taldekako eta izaera komunitarioko artaren bidez. Programa honetako langileek Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentzia (PAGNA) eta Etxez Etxeko Laguntzako Udal Zerbitzuaren (EELZ) prestazioak kudeatzen dituzte.

Mendekotasunari lotutako prestazioak, auzo unitateetan kudeatuak

AUZO UNITATEAK	Mendekotasuna													
	Mendekotasunaren balorazioa				API				Ay. Ec. Zaintzak eta familia-ingurunea				POA (Per- tsonarengan Oinarritutako Arreta)	
	19	20	21	22	19	20	21	22	19	20	21	22	21	22
BUZTINTXURI	12	5	4	50	21	18	14	48	5	9	4	5	6	2
ALDE ZAHARRA	118	152	154	47	97	259	186	68	26	58	35	16	18	8
TXANTREA	262	57	49	128	311	74	52	171	58	16	11	26	3	11
ZABALGUNEA	46	32	17	201	45	38	13	241	10	10		35		23
ERMITAGAÑA	319	158	173	69	411	220	201	87	71	36	24	15	21	7
ETXABAKOITZ	208	115	73	16	180	198	80	22	34	34	10	3	36	2
ITURRAMA	288	126	212	176	372	263	231	272	82	47	25	19	29	21
LEZKAIRU		17	25	18		30	25	31		4	5	6	3	3
MENDILLORRI	79	39	38	42	84	55	30	46	21	19	3	7	5	3
ARROSADIA	239	102	104	107	237	146	105	122	53	37	21	27	11	8
ARROTXAPEA	285	182	141	156	309	263	185	212	66	56	24	17	16	14
SANDUZELAI	124	77	99	81	107	108	95	105	31	27	13	17	8	5
DONIBANE	319	231	278	286	329	327	313	343	69	58	49	73	38	42
Iruña	2255	1304	1367	1377	2503	2029	1530	1768	526	431	224	266	171	149

Etxez etxeko laguntza-zerbitzua (EELZ)

EELZk zuzeneko arta etxean bertan eskaintzen dio zerbitzuaren hartzaileari, gehienez bi orduz egunero. 2022an, zerbitzu horretako prestazioen bat erabiltzen duten pertsonen 1.087 espedienterekin lan egin da (zuzeneko arreta lanerako, familia, elikadura, arropa-garbiketa eta/edo laguntza teknikoak ematea).

Guztira zuzeneko arreta pertsonaleko 127.806,63 ordu eskaini zaizkie 824 erabiltzaileri. Gainera, 116.306 bazkari eta 43.968 afari ere eman zaizkie 605 pertsonari, beren beharretara egokitutako menuekin. Azkenik, 627 garbitegi-zerbitzu egin zaizkie 19 erabiltzaileri eta laguntza teknikoak eman zaizkie aldi baterako EELZren 58 erabiltzaileri.

Adinekoendako udal-apartamentuak

Adinekoendako udal-apartamentuei dagokienez, 2022an auzo-unitateek udal-apartamentuen 29 espediente eskatu eta baloratu dituzte (18 emakume eta 11 gizon).

Hala, 2022an, banakako 140 apartamentu eta 4 apartamentu bikoitz daude okupatut. Bertan 153 pertsona daude: 127 bakarrik bizi dira eta 26, berriz, bikotekidearekin. 153 egoiliarretatik 96 emakumeak dira, eta 57, gizonak. Adinari dagokionez, egoiliarren batez bertzeko adina 78 urtekoa da. Udal-apartamentuetan, batez besteko egonaldia 8,5 urtekoa da.

Hala, 2022an, banakako 140 apartamentu eta 4 apartamentu bikoitz daude okupatut. Bertan 153 pertsona daude: 127 bakarrik bizi dira eta 26, berriz, bikotekidearekin. 153 egoiliarretatik 96 emakumeak dira, eta 57, gizonak. Adinari dagokionez, egoiliarren batez bertzeko adina 78 urtekoa da. Udal-apartamentuetan, batez besteko egonaldia 8,5 urtekoa da.

3. HAURREI ETA FAMILIEI LAGUNTZEKO programa

Haurren eskubideak bermatzea du xedetzat programa honek, eta haien garapen pertsonala ahalbidetzen duen ingurunea bermatzea; horretarako, prebentzio, sustapen, babes, laguntza pertsonal, familiar eta sozialeko neurriak erabiltzen ditu, eta, babesgabetasun-egoerak daudenean, baita familiako esku-hartzea ere, baina adingabeen instituzionalizazioa saihesten da betiere. 2.883 adingabe artatu dira eta haietariko 1.480 neskatoak dira, eta 1.403, mutikoak.

Programan 656 adingabe (342 mutil eta 314 neska) artatu dira lehendabizikoz 2022an. Aurten, 684 adingaberekin amaitu da esku-hartzea (333 mutil eta 351 neska).

	2018	2019	2020	2021	2022
Artatutako familiak	975	1.253	1.379	1.453	1.653
Artatutako adingabeak	1.787	1.924	2.306	2.539	2.883

— **Familietan Esku Hartzeko Zerbitzua (FEHZ).** Haurren Programan berariazko baliabide hau dago; lehiaketa publiko bidez kudeatzen da, eta, babesgabetasun-faktoreak daudenean, adingabearen etxean bertan esku hartzean datza. 2022an, 104 familiari eman zitzaizen zerbitzua eta, guztira, 204 adingaberi..

	2018	2019	2020	2021	2022
Artatutako familiak	89	94	88	110	104

4. GIZARTERATZE-PROGRAMA

Helburua da bazterturik gelditzeko arriskuan edo bazterturik dauden pertsonen gizarteratze-bidea sustatzea; hartara, banakako gizarteratze-ibilbideak diseinatzen dira, eta pertsona horiek gizarte- eta hezkuntza-laguntza jasotzen dute. Kasu horretan, gizarte-laneko eta gizarteratze-teknikariak esku hartzen ahal dute, eta, zenbait kasutan, psikologoek ere bai.

**GIZARTERATZE-
PROGRAMA**
FAMILIA-UNITATEAK
ERABILTZAILEAK

	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Buztintxuri	119	172	240	269	161	213	296	314
Alde Zaharra	105	110	115	147	124	127	132	164
Etxabakoitz	118	112	95	113	146	143	102	128
Zabalgunea	102	101	117	146	127	125	141	161
Ermitagaña	79	76	98	113	103	99	117	132
Iturrama	50	86	150	161	59	93	181	189
Lezkairu*		102	100	105		133	136	128
Mendillorri	64	63	75	83	76	79	109	123
Arrosadia	403	294	400	435	569	403	531	558
Arrotxapea	225	244	361	446	275	310	496	634
Sanduzelai	118	127	197	256	172	174	247	297
Donibane	70	103	149	165	71	111	157	182
Txantrea	251	292	350	370	300	381	476	465
GUZTIRA	1.704	1.882	2.447	2.809	2.183	2.391	3.121	3.475

**GIZARTERATZE-
PROGRAMA**
**GIZARTE- ZEIN HEZKUNTZA-LAGUNTZA
DUTEN FAMILIA-UNITATEAK**
**ESKU-HARTZE PSIKOLOGIKOA DUTEN
PERTSONAK**

	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Buztintxuri	82	63	76	55	7	7	10	7
Alde Zaharra	61	67	69	78	5	5	5	5
Etxabakoitz	91	79	47	26	6	6	3	6
Zabalgunea	59	59	53	60	2	1	3	5
Ermitagaña	60	62	52	51	3	4	4	2
Iturrama	43	52	64	67	1	5	5	8
Lezkairu		44	44	45		2	2	13
Mendillorri	48	48	50	56	2	5	4	6
Arrosadia	120	83	85	98	7	9	9	7
Arrotxapea	145	121	107	113	3	2	5	6
Sanduzelai	82	80	95	101	4	3	5	6
Donibane	46	61	65	90	5	3	4	7
Txantrea	67	63	57	65	8	4	8	10
GUZTIRA	904	882	864	905	53	56	67	88

* Auzo-unitate berria 2022ko martxoaren 2an sortu zen, baina alarma-egoera eta konfinamendua zirela eta, ez zen lantalde gisa modu egonkorrean eta kokapen berrian lanean hasi urte horretako ekainaren 22ra arte. Aurretik Zabalguneko eta Arrosadiko auzo-unitateetan artatzen ziren kasuak hartu zituzten beren gain; batez ere azken horretakoak.

2022an, prestakuntza-ekintzak egin dira prestakuntza-ekintzen kontratu teknikoaren barnean (Alaiz Elkartea – Gaztelan Fundazioa ABEE), Iruñeko Udaleko Gizarte Zerbitzuetako Alorreko programen erabiltzaileendako eta profesionalendako

ZERBITZUA / PROGRAMA / ZENTROA EKINTZA	EKINTZA	Parte-hartzaile kop. Emakumeak/Gizonak
AUZO UNITATEAK (LEHEN MAILAKO ARRETA) Izaera komunitarioko ekintzak	Arrotxapea eta Alde Zaharra auzo- unitatea <i>Taldea Gaztelaniazko elkarrizketa.</i>	9 emakume hasi ziren
	Lezkairu auzo-unitatea <i>Garapen kognitiboa. I. maila</i> <i>Garapen kognitiboa. II. maila</i>	I. maila: 26 pertsona hasi ziren, 12 emakume eta 14 gizon II- maila: 19 pertsona hasi ziren, 9 emakume eta 10 gizon
	Sanduzelai auzo-unitatea <i>Gaztelaniazko lantegia gizonendako</i> <i>Gaztelaniazko lantegia emakumeendako</i>	10 emakume hasi ziren 18 gizon hasi ziren
GIZARTERATZE-PROGRAMA (LEHEN MAILAKO ARRETA) * Eguneko bizitarako oinarritzko trebeziak handitzea. * Gizarte-trebeziak eskuratu eta hobetzea. * Prestakuntza sozio-pertsonalerako beste ekintza batzuk.	PVD Hiri-baratzeak. Datak: 2022ko urtarrila-abendua	6 parte-hartzaile hasi ziren, 3 gizon eta 3 emakume. 7 pertsonak bukatu zuten, 4 emakumek
GIZARTERATZE ETA LANERATZEKO LANTALDEA (GLL) * Lan aurreko gaikuntza eta/edo lan-merkatuan sartzeko orientabidea	Dementzia duten pertsonak etxean artatzea. Zeharkako gaitasunak. Datak: 2002ko urria-azaroa	12 pertsonak parte hartu dute, 10 emakumek eta 2 gizonak
	Gaia proiektuaren hasiera. Datak: 2002ko urria-abendua	Genero-indarkeriaren biktimak diren 7 emakumek parte

2002An prestakuntza-ekintza gehiago egin dira lehen mailako arretako auzo-unitateetan eta ez hain zentralizatuak Arrotxapeko Errotazar Zentroan.

ENPLEGURAKO PRESTAKUNTZA

Iruñeko Udaleko enplegurako prestakuntza-programek antolatutako ekintzen ardatz nagusia da zailtasun erantsiren bat duten pertsonen laneratzea sustatzea. Pertsona horien gizarteratze eta laneratzea lortuko da, lan-merkatuan baloratzen diren gaitasun profesionalak, pertsonalak eta sozialak garatuz eta lanbide-kualifikazioa erdietsiz.

2022an, 812 pertsonak parte hartu dute Iruñeko Udaleko enplegurako prestakuntza-programan. Ekintzen ardatz nagusia da zailtasun erantsiren bat duten pertsonen laneratzea sustatzea Iruñean, gizarteratzea eta laneratzea lor dezaten, lan-merkatuan baloratzen diren gaitasun profesionalak, pertsonalak eta sozialak garatuz eta lanbide-kualifikazioa erdietsiz.

2002ko programa	Parte-hartzaileen kopurua
LANTEGI-ESKOLA: Biltegiatzea, hondakinen kudeaketa eta harri naturalaren lanketa	17
LANTEGI-ESKOLA: Igeltserotzako birgaitze-lanetako eraikuntza jasangarria	17
LANTEGI-ESKOLA: Zur bidezko birgaitze energetikoa	17
LANTEGI-ESKOLA: Energia-eraginkortasuna eraikinen mantentze-lanetan	17
LANTEGI-ESKOLA: Natur baliabideen kontserbazioa eta ustiapena: Baso autoktonoa CO2 hustulekua eta lorategiak	17
LANTEGI-ESKOLA: Soldatze-teknika operatiboak industria metalurgikoan	17
GLT-GLBZ	533
Interes orokorreko eta sozialeko obrak	17
Langabeendako ikastaroak (SNE-NLk diruz lagunduak)	15
Espetxeko prestakuntza-ekintzak	0
GUZTIRA	667

Programa	2018	2019	2020	2021	2022
Lantegi-eskolak eta PEPlak	145	100	100	100	102
GLT-GLBZ	535	405	429	504	533
SNE-NLk finantzaturiko prestakuntza-ikastaroak eta espetxeetako lantegiak	86	222	173	191	15
Interes orokorreko eta sozialeko obrak	19	20	13	17	17
Onuradunak, guztira	803	809	737	812	667

*2022An, ez zen lantegirik egin espetxean

GIZARTERATZE- ETA LANERATZE-TALDEA (GLT)

2022. urtean Gizarteratze eta Laneratze Taldeak 533 espediente aktiborekin lan egin zuen, eta horietatik 165 alta berriei dagozkie. Horietatik 104 (% 63,00) emakumeak dira, eta 61 (% 37,00) gizonak (urte guztien konparazioan, emakumeen kopuruak gizonenak baino handiagoa izaten jarraitzen du). Eta 379, artatutakoen % 71, migratzaileak dira, eta 154, berriz, nazionalak, % 29.

Urtean zehar prestakuntza ematen da taldeak artatutako pertsonen gaitasun pertsonalak eta enplegarritasuna hobetzeko.

- “Mentoringa eta coachinga emakumeak laneratzeko”, AMEDNArekin lankidetzan (Nafarroako Emakume Enpresarien elkartearekin lankidetzan). 2022ko urria eta azaroa 11 emakumek hasi eta bukatu zuten.
- “dementzia duten pertsonak etxean artatzea”, AFAN/Nafarroako Alzheimer Gaixoen Senideen elkartearekin lankidetzan. 116 ordu teorikoko prestakuntza 13 parte-hartzailek hasi eta 11k bukatu zuten (2 gizon, 9 emakume).
- “Birgaitze-teknikak eta prestakuntza espezializatua eraikuntzan”, Eraikuntzako Lan Fundazioak emana, Shaken S.L. Servicios enpresarekin elkarlanean. Datak: 2002ko otsailetik apirilera.
Parte-hartzaileak: 10 pertsonak prestakuntza hasi eta 7k bukatu zuten; guztiak, gizonak.
- “Enplegurako trebezia pertsonalak”. 9 pertsonak hasi eta 1ek bukatu du (gizon 1, 8 emakume).
- “Gaitasun digitalak”: 31 pertsonak hasi zuten (12 gizon, 19 emakume) eta 24k bukatu zuten (9 gizon, 15 emakume).
- GAIA prestakuntza-proiektuaren hasiera, genero-indarkeriaren, emakumezkoen salerosketaren eta sexu-esplotazioaren biktima diren emakumeak kontratatze eta laneratzeko konpromisoarekin. 7 emakumek parte hartu zuten. Proiektuak 2023an jarraitu du.

- Talde horren barruan Gizarte eta Lan Arloko Bitartekaritza Zerbitzua ere (GLBZ) badago; hautatze-prozesuak egiten ditu, urtean zehar eta zenbait postutarako, GLTren erabiltzaileak kontratatzeko. 273 enplegu-eskaintza jaso ditu zuzenean 369 lanpostutarako. Eskaintza horien ondorioz, 183 laneratze izan dira eta eskaintako lanpostuen % 51 bete dira, batez beste.
- Kontratazioak ESP: 16 pertsona (9 gizon eta 7 emakume)

LANGABEENDAKO PRESTAKUNTZA-IKASTAROA

Enplegurako Prestakuntza Zerbitzuak lanerako prestakuntza-jarduerak egiten ditu, langabeak lehenetsita, haien laneratzea lortu nahian. 2022an, 15 pertsonak parte hartu dute enplegu inklusiboko ikastaro batean. 210 prestakuntza-ordu eman dira, guztira.

IKASTAROA	Ordu kopurua	Hasiera-data	Bukaera-data	Praktikak enpresak	Emakumeak	Gizonak
Zerbitzari lan egiteko enplegu inklusiboa	210	2022/1/4	2022/1/7	Si	11	4
ORDUAK, GUZTIRA	PARTE-HARTZAILEAK, GUZTIRA				15	

NAFARROAKO GOBERNUAREN TITULARTASUNEN PRESTAZIOAK ESKURATZEA: kotizazio gabeko baliaezintasun-pentsioa; errenta bermatua, gizarteratzeko laguntza ekonomiko bereziak eta desgaitasuna duten pertsonendako prestazio ekonomikoa.

- Kotizazio gabeko erretiro-pentsioa. 2022an, 161 eskaera izapidetu ziren.
- Kotizazio gabeko baliaezintasun-pentsioa. 2002an, 41 eskaera izapidetu ziren.
- Errenta bermatua 2002an, errenta bermaturako 7.183 eskaera gauzatu ziren hirian.
- Laguntza ekonomiko bereziak. 2022an, 612 eskaera gauzatu ziren hirian.
- Desgaitasuna duten pertsonendako prestazio ekonomikoa 2022an, 15 eskaera izapidetu ziren.

ZERBITZU ESPEZIALIZATUAK

GIZARTERATZE ETA LANERATZEKO IBILBIDEETAKO ENPLEGU-PROGRAMAK

1. GIZARTE-ENPLEGU BABESTUA

Programak 205 pertsonako taldea du 2022an, kontratatutako peoien eta programan laguntzeko teknikarien artean: lantaldeetako arduradunak eta ofizialak eta talde teknikoak. Talde horrek bederatzi lantaldeetan lan egiten du: obrak, soldadura, pintura, garbiketak, zerbitzu orokorrak eta atezaintza, ibaiak eta mintegia mantentzeko lanak, jostuntza eta jantzigintza, tapizgintza, udal-jantokia, elikagaiak banatzeko gunea, eta koadernaketa eta serigrafia. Programak udal-arloetarako eta bertze administrazio publiko batzuetarako lan egiten du, eta, zehazkiago, irabazi-asmorik gabeko erakunde/elkarteetarako.

Programa udal-dinamikan finkaturik dago, bai gizarte-bazterketa egoeran dauden hiriko pertsonak kontratatzeari dagokionez, bai eskatutako zeregin eta lanei dagokienez. 2022. urtean zehar, programa honen bidez, Udaleko gizarte-zerbitzuetatik datozen 174 pertsonak lan-kontratua lortu dute.

Egindako zenbait lan

- 2022an, etxebizitzak birgaitzeko obren lantaldeak adinekoendako bi udal-apartamentutan esku hartu zuen, bai eta udal-aretoak eta -zentroak berritu eta konpontzeko lanetan ere.
- Garbiketako lantaldeak ohiko garbiketak egin zituen egonkorki esleituak dituen udal-aretoetan, eta garbiketa bereziak noizbehinka etxebizitza eta pisu berrietan, haien entrega egin aurretik.
- 2022an pinturakoak, besteak beste, adinekoendako hainbat udal-apartamentu babestutan lan egin zuen eta, era berean, udal-etxebizitzetan, udal-ikastetxeetan eta bestelako udal-areto eta -bulegoetan.
- Koadernaketa eta serigrafiako lantaldea Udal Artxiboan aritu da (aktak eta prentsa), laneko arropa eta beste elementu batzuk inprimatzen eta serigrafiatzen, eta, horretaz gainera, txartelak, liburuxkak, triptikoak eta kartelak maketatzen, inprimatzen eta tolestean. Packaging poltsak eta zorroak.
- Tapizgintzako lantaldeak aulkiak eta besaulkiak tapizatu, besaulkietarako zorroak egin, kuxinak egin eta ibilgailuen eserlekuak tapizatu ditu. Gortinak egin dira hainbat udal-zentrotarako eta adinekoendako udal-apartamentuetako sofak tapizatu dira.
- 2022an, On Egin udal-jantokiko taldeak 17.818 gosari, 18.181 bazkari eta 17.779 afari banatu ditu
- Elikagaiak banatzeko guneak hilerio banatzen dizkie elikagai-bankuetatik datozen elikagai-sortak gizarte-bazterketan diren familiei. 3.828 sorta banatu ditu urte osoan, guztira 3.828 familia artatuta.
- Jantzigintzako lantaldeak laneko arropa egin eta konpondu du gizarte-enpleguko programarako eta beste departamentu batzuetarako. Poltsak, motxilak, lerre-zapiak, zorroak, etab. egin eta konpondu dira.
- Garbiketako eta lorategiak nahiz ibai-parkea mantentzeko lantaldea batez ere aritu da esleituak dituen eremuak garbitzen eta mantentzen: Arga ibaiaren pasealekua Iruñeari dagokion tartean eta Arantzaadiko parkearen zati bat. Era berean, modu osagarrian, zuhaitzak landatu eta babestu dituzte zenbait eremutan, eta era berean, udal-mintegiari laguntzeko lanak egin dituzte, ohi denez.

2. LANGABEAK INTERES OROKORREKO ETA SOZIALEKO OBRETARAKO KONTRATATZEKO DEIALDIA

Laneratzeko-ibilbideetako enplegu-programetako ekintzen barruan, Udalak langabetuak kontratatzeke deialdian parte hartu du, interes orokorreko eta sozialeko obrak egiteko, Nafar Lansare – Nafarroako Enplegu Zerbitzuak bultzatuta. Langabezia dauden pertsonak lehentasunezko kolektibo gisa definitutako taldeetatik kontratatzen dira 6 hilabetez. 2022an, bi proiektu aurkeztu dira deialdian:

- **Gaixotasun mentalak jotako pertsonak kontratatzeke programa.** Programa Elkarkide erakundearekin egin da lankidetzan, eta gaixotasun mentalak eraginik % 33tik gorako desgaitasun-aitorpena duten 8 pertsona kontratatu dira 6 hilabetez, nekazaritza-lanak egiteko eta hiri-altzarien mantentze-lanak egiteko eta margotzeko. Proiektuaren barnean emakume bat ere kontratatu da parte-hartzaileei hezkuntza-laguntza emateko, eta ofizial bat, hiri-altzariak margotzeko lanak antolatu eta gainbegiratzeko.
- **Langabeak kontratatzeke programa, Txoko Berri adinekoendako apartamentuak berritzeko eta bertako oztopo arkitektonikoak ezabatzeke.** Programaren bidez, 7 lagun kontratatu dira (obra-arduradun 1, 3 igeltserotza-ofizial eta 3 peoi), guztiak ere lehentasunezko taldeetakoak, langabeziak bereziki jotakoak. Errenta Bermatua jasotzen dutenak eta/edo 51 urtetik gorakoak.

3. EMAKUMEENDAKO UDAL ARRETA ZERBITZUA

2022an, Emakumeendako Udal Arreta Zerbitzuak (EUAZ) 582 espediente zituen aktibo; horietatik 267k aurtengo lehen aldiz jo dute zerbitzura, eta 315k aurreko urteetan irekitako espedienteak zeukaten. Horiei dagokienez, banakako 1.989 artatze egin dira eta arretak honelakoak izan dira: 1.151 arreta sozialak dira, 619 arreta psikologikoak eta 319 arreta juridikoak.

ZERBITZURA ZER ARRAZOIGATIK JOTZEN DUTEN

Tipologia	Emakumeak	Gizonak	Guztira
Genero-indarkeria	210	0	210
Amek pairatutako indarkeriak ukitutako seme-alabak	8	0	8
Hauste-prozesuetako zailtasunak	29	0	29
Zailtasunak guraso-ahala eta zaintza gauzatzeko orduan	13	0	13
Gizarte-zailtasuneko egoera	27	0	27
Salerosketaren biktima izateko susmoa	0	0	0
Besterik	18	0	18
Daturik gabe	4	0	4
Diagnostikoak, guztira	309	0	309
Espedienteak, guztira	267	0	267

- **Eman Aukera Zeure Buruari programa (EAZB).** Emakumeendako Udal Arreta Zerbitzuak (EAUZ) berariazko baliabide hori du, lehiaketa publiko bidez kudeatua, eta gizarte- eta hezkuntza-arloko esku-hartze bat egiten du EAUZen artatutako arazoren bat duten emakumeekin eta haien seme-alabekin, arazo hori gizarte-zailtasun bereziko egoera baten ondorioz larritua dagoenean. Programaren barnean dago ostatua ematea aldi baterako udal-apartamentu batean. 10 apartamentu ditu eskura. 2022an, 117 pertsona artatu dituzte, 45 emakume eta haien 72 seme-alabak (35 neska eta 37 mutil), haietariko 12 adinez nagusiak (8 neska eta 4 mutil).

4. HAUR ETA NERABEENDAKO LAGUNTZA-TALDEAK

Talde profesional honen helburua da ikertzea, balioestea eta esku hartzea babesgabetasun-arriskua duten adingabeak dituzten familietan, betiere babesgabetasun horrek ez badu eskatzen familatik bereiztea. 2022an 167 esku-hartze egin ziren familiekin eta 329 adingaberekin; haien % 29k babesgabetasun larria dute; % 11k, oso larria; % 40k, moderatua, % 10ebalorazio-fasea daude, eta % 9 baloratu gabe daude.

Babesgabetasunaren tipologiari dagokionez, aurreko urteetan bezala, motarik arruntenak arduragabekeria, tratu txar psikologikoa eta jokamoldea kontrolatzeko ezintasuna.

5. LANTEGI-ESKOLAK, ENPLEGURAKO PRESTAKUNTZAKO PROGRAMA INTEGRATUAK ETA GUK FINANTZATUTAKO ENPLEGURAKO PRESTAKUNTZA-PROGRAMAK

Lantegi Eskolak programa mistoak dira, prestakuntzakoak eta enpleguak. Nafarroako Enplegu Zerbitzuak finantzatuak, eta Iruñeko Udalak eta Enplegu eta Gizarte Segurantzako Ministerioak sustatuak eta finantzatuak. Ikasleek, prestakuntza-kontratu baten bidez, prestakuntza teoriko-praktikoa jasotzen dute, eta zeharkako arlo batzuetan trebatzen dira, hala nola funtsezko gaitasunetan, gizarte-prestakuntzan eta prestakuntza pertsonalean, enplegu-bilaketa aktiboan, etab.

Izena	Espezialitatea	Profila	Leku kopurua
Landaben Prestakuntza Zentroa	Biltegiatzea, hondakinen kudeaketa eta harri naturalaren lanketa	16 eta 30 urte bitarteko gazteak	17
	Igeltserotzako birgaitze-lanetako eraikuntza jasangarria	16 eta 30 urte bitarteko gazteak	17
	Zur bidezko birgaitze energetikoa	16 eta 30 urte bitarteko gazteak	17
	Energia-eraginkortasuna eraikinen mantentze-lanetan	16 eta 30 urte bitarteko gazteak	17
Arantzadi Prestakuntza Zentroa	Natur baliabideen kontserbazioa eta ustiapena: Baso autoktonoa CO2 hustulekua eta lorategiak	16 eta 30 urte bitarteko gazteak	17
	Soldatze-teknika operatiboak industria metalurgikoan	16 eta 30 urte bitarteko gazteak	17

6. BAZTERKETA LARRIA PAIRATZEN DUTEN PERTSONAK ARTATZEKO PROGRAMAK

ETXERIK GABEKO PERTSONAK ARTATZEKO ZENTROA

2022an, etxerik gabekoa pertsonak aratzeko zentroak 1.786 pertsonari eman zien arreta (ibiltariak, erroldatuak eta arreta kalean). Horietatik 266 emakumeak ziren (% 14,89), eta 1.520, gizonak (% 85,11).

Pobrezia eta Gizarte Kohesioa Programa	2018	2019	2020	2021	2022
Ibiltariak	1.508	1.689	801	1.204	1.319
Erroldatuak	51	48	60	63	77
Arreta kalean	182	200	145	151	390
Hotz-bolada*	293	422	308	339	1269
Autobus-txartelak	720	848	684	524	408

* Hotz-boladak barne biltzen du kasuan kasuko urteko azarotik hurrengo urteko martxora bitarteko kanpaina.

«ON EGIN» UDAL-JANTOKIA

Iruñeko Udalaren udal-jantokiak (Carmen kalea, 25) 571 pertsona artatu zituen 2022an. Haietariko 431 helduak ziren (% 75,4) eta 140, berriak, adingabeak. Adingabeetatik 70 mutilak ziren, eta 70, neskek. Oro har, 343 (% 60,1) gizonak ziren eta, 228 (% 39,9), emakumeak.

2022an, 63.544 zerbitzu eskaini ziren; 178,49 zerbitzu batez beste egunero (gosariak, bazkariak eta afariak). 19.291 gosari, 22.454 bazkari eta 21.708 afari, hain zuzen ere. Uztailean banatu ziren zerbitzurik gutxien eta, apirilean, gehien.

7. PRESTAZIO ETA HITZARMEN SINATUETARAKO BESTE UDAL-DEIALDI BATZUK

IRABAZI ASMORIK GABEKO ERAKUNDE ETA ELKARTEENTZAKO DIRULAGUNTZAK

- **Gizarte Ekintza.** Iruñeko Udalak gizarte-ekintzako jarduerak garatzen dituzten 52 proiektu lagundu ditu: 33 desgaitasunari eta mendekotasunari buruzkoak, eta 21, gizarteratzeari buruzkoak. Deialdiak 340.000 euroko aurrekontua du.

HITZARMENAK ETA KONTRATUAK

- **Nafarroako Elikagai Bankua fundazioa.** Haren jarduna finantzatu zen, zehazki laguntza emanez elikagaiak doan bildu, gorde eta banatzeko egoera sozio-ekonomiko larrian edo gizarte-bazterketan zein pobrezian dauden Iruñeko herritarren artean. 40.000 euroz dago hornitua.
- **CERMIN – Desgaitasuna duten pertsonen Ordezkarien Nafarroako Batzordea.** 15.000 euroko dirulaguntza eman zitzaion desgaitasunaren gaineko informazio-, aholkularitza-, prestakuntza-, sentsibilizazio- eta koordinazio-programari, bai eta desgaituen eta haien familien elkarte-mugimenduaren jarduerak eta zerbitzuak jakinarazteko proiektuari ere.
- **Secretariado Gitano fundazioa.** 30.000 euroko dirulaguntza eman zitzaion ijito familiekin egin beharreko esku-hartze proiektu bati, familia-nukleo batzuek duten gizarte- eta familia-arazo larria modu globalean geldiarazteko, eta bizikidetza eta gizarteratzeko zailtasunak eta haien adingabeen defizit sozialeko egoerak arintzen saiatzeko. Aurten, bi emakume-talde osatu dira eta, hainbat lantegi ludiko eta prestakuntza-lantegiren bidez, hainbat gai landu dira zeharkakotasunez, hala nola hazkuntza, hazkuntza pertsonala, autozaintza eta familia kanpoko aisia.

BANAKAKO ETA LEHIAKETA BIDEZKO UDAL-DIRULAGUNTZAK

Prestazioak	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gizarte-larrialdiko egoeran dauden familiak	586.221	684.953	699.888,40	1.195.903,49	872.808,84 €	744.986,1
Eskola-jantokiak	778.138	529.242,88	649.434,83	473.767,04	397.935,93€	557.189,33
Alokairuak: Etxebizitzaren aldeko programa	379.348	344.214	314.935,49	405.954,92	377.849,44 €	339.286,37
Adingabeen arreta (0-12)	9.264	7.829,31	20,831,27	10.695,38	16.171,44€	14.754,5
Gizarte-ekintzako erakundeetarako dirulaguntzak	290.000	290.000	290.000	290.000	338.945 €	340.000€
Taxi bonua	144.872	123.190,34	184.368,76	107.514,70	153.910,02 €	185.063,4€
GUZTIRA	2.287.992	2.075.224,98	2.204.458,75	2.077.880,61	2.159.641,67	2.181.279,70